



**Paulus Glaudus Cornelis Eigeman (1822-1890) keldergraf 107, vak A**

*Commissionair in effecten, fabrikant, maatschappelijk actief op diverse terreinen*

Personalia

Geboren: 13 januari 1822 te Leiden

Zoon van: Benjamin Eigeman en Maria Geertruida Lezwijn

Gehuwd met: Maria Helena Hoogeboom in 1850

Overleden: 12 juli 1890 te Leiden

Begraven: 15 juli 1890

Samenvatting

Paulus Glaudus Cornelis Eigeman, zoon van Benjamin Eigeman en Maria Geertruida Lezwijn, trouwt, 28 jaar oud, op 15 augustus 1850 met Maria Helena Hoogeboom. Uit het huwelijk wordt één levenloos kind geboren (1856). Twee jaar na zijn huwelijk koopt hij de ververij en vollerij in de Verwerstraat van zijn schoonvader. Enkele jaren later wordt het bedrijf omgevormd tot een vennootschap onder firma (Gebr. Eigeman en Compagnie) en weer enkele jaren later tot een naamloze vennootschap met de naam De Leidsche Sajatfabriek. Naast mede-eigenaar van de fabriek, is Eigeman firmant bij Lezwijn en Eigeman, commissionairs in effecten en kassiers, een bedrijf van de familie van moederskant.

Paulus Eigeman is vele jaren maatschappelijk actief, onder meer bij de protestantse kerk en enkele liefdadige instellingen. Als hij op 68-jarige leeftijd overlijdt, is hij al vele jaren woonachtig op de Oude Singel.

Volledige versie

Paulus G.C. Eigeman wordt op 13 januari 1822 geboren op het adres Breedestraat, wijk 4 no 331. Zijn vader Benjamin is dan kantoorbediende (klerk ter secretarie van Rijnland). Maria Geertruida Lezwijn, zijn moeder, is de dochter van de op het Rapenburg wonende makelaar Paulus Glaude Lezwijn. Paulus is het tweede kind en de eerste zoon. Er volgen nog twee broertjes (1823 en 1824). In december 1824 overlijdt zijn moeder. Zijn vader zal nog tweemaal hertrouwen. De eerste keer met de 17-jarige Jacomina Henriëtta Tieleman en de tweede keer met de Rotterdamse Elisabeth Lucretia de Haan.

Op 15 augustus 1850 trouwt Eigeman met de 20-jarige Maria Helena Hoogeboom, dochter van de Leidse wolfabrikant Jacobus Johannes Hoogeboom en Maria Helena Tieleman. Hun eerste en enige kind, een dochter, wordt in 1856 levenloos geboren. Het kindje wordt op 29 maart 1856 naamloos begraven in keldergraf 165, vak B.

Het moet rond 1852 zijn wanneer Eigeman de wolspinnerij en vollerij in de Verwerstraat van zijn schoonvader koopt. In 1854 wordt het bedrijf een vennootschap onder firma waarin zijn broer Abraham Herman en een financier deelnemen en kreeg het de naam Gebroeders Eigeman en Compagnie. In 1864, wanneer het bedrijf een naamloze vennootschap wordt, verandert de naam opnieuw: De Leidsche Sajatfabriek. In hetzelfde jaar vraagt Eigeman als waarnemend directeur het stadsbestuur om de ververij aan de Binnenvestgracht te mogen verbreden.

Aan het einde van de 19e eeuw gaat de fabriek over in handen van de firma Clos en Leembrugge, een jaar nadat Paulus Eigeman overlijdt en twee neven Eigeman al een jaar of tien deel uitmaken van de directie. Broer Abraham is al tien jaar eerder uit het bedrijf gestapt, om gezondheidsredenen.

Het is aannemelijk dat Eigeman zich niet erg met de dagelijkse gang van zaken bemoeit met zijn aankoop. Zijn tijd bengt hij voornamelijk door als firmant/commissionair bij Lezwyn & Eigeman, commissionairs in effecten en kassiers, gevestigd op Kort Rapenburg 1, het beroep dat hij tot zijn dood zal blijven uitoefenen.

Zijn maatschappelijke carrière is nogal divers. Zo was Paulus Eigeman 2e (1846) en later 1e luitenant (1851) van de Dienstdoende Schutterij

In 1860 is hij lid van de commissie ter oprichting van de "Vereeniging tot voortdurende ondersteuning der nagelaten betrekkingen van verongelukte Visschers der Reederijen te Katwijk aan Zee en Noordwijk aan Zee". Daarna maakt hij deel uit van het bestuur van deze stichting. Daarnaast is Paulus Eigeman thesaurier van 'de Leidsche Afdeeling' van Het Nederlands Zendelinggenootschap (1862). In 1865 wordt hij benoemd als lid van 'De Gemeente-Commissie van het Nederduitsch-Hervormd Kerkgenootschap te Leyden', een functie die hij tot 1885 zal vervullen.

Blijkens een advertentie in de Leydsche Courant is Eigeman lid van de Commissie voor de Winkelkaartjes der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen (1872). De tekst van de advertentie luidt: 'De Ingezetenen van de stad worden er opmerkzaam op gemaakt dat zij met de kaartjes nu 'behalve grutterswaren en brandstoffen' ook brood en aardappelen kunnen verkrijgen. De kaartjes zijn af te halen bij verschillende leden van de commissie, waaronder P.G.C. Eigeman die op de Ouden Cingel woont.'



Paulus Eigeman  
(fotograaf Goedeljee)

Aanvankelijk woont Paulus G.C. Eigeman op de Hogewoerd (1856), maar in oktober 1857 woont hij op de Oude Singel. In hetzelfde jaar komt het dan 5-jarige neefje Paulus Glaudus Cornelis Marie Eigeman (1852) bij zijn oom en tante wonen. Het kind is de zoon van Willem Eigeman en Elisabeth Pel (overleden 1853). De vader van de kleine Paulus is dan al hertrouwd.

Wanneer Paulus op 12 juli 1890 op de leeftijd van 68 jaar overlijdt, woont hij nog steeds op de Oude Singel (118). Hij wordt begraven op 15 juli in keldergraf 107, vak A. Zijn vrouw Maria Helena Hoogeboom overleeft haar man 22 jaar. Zij overlijdt op 23 januari 1912, 82 jaar oud en wordt vier dagen later in hetzelfde graf ter aarde besteld.

In het jaar een duizend acht honderd negen en twintig  
den veertien van der maand juli des voormiddags te Leiden  
uren, zijn voor ons Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente Leiden verschenen:  
Herrn Helmschewerick  
oud wettelijk jaren, <sup>geborene</sup>  
wonende te Leiden en Herrin Coelhaque  
N<sup>o</sup> 118  
beekinder, wonende te Leiden, oud jaren,  
verklaard hebben, dat op den veertien van der maand juli achtien honderd  
negentien te Leiden uren, binnen deze gemeente overleden is:  
Paulus Claudes Cornelis Egeman  
oud wettelijk jaren, geboren te Leiden  
gevoond hebbende te Leiden, behuwd met Maria  
Helina Woubeorn van der Boven, Benjamin  
Egeman van Maria Geertruida  
Lerwyn, beiden overleden  
En is deze akte na gedane voorlezing door ons overledenen getuond

J. D. Schreier Knippen  
Goede tijde

Overlijdensakte Paulus Eigeman



Familiegraf Eigeman

P.G. C. Eigeman (1822-1890) staat als bovenste in de grafzerk gebeiteld

### Bronnen

Gegevens verkregen van Laurens Beijen  
Handelingen van de Raad 28-02-1880, pagina 4  
Leydsche Courant 09-02-1846, pagina 1  
Leydsche Courant 02-06-1851, pagina 1  
Leydsche Courant 12-12-1862, pagina 3  
Leydsche Courant 01-10-1869, pagina 4  
Leydsche Courant 19-05-1885, pagina 1  
Leydsche Courant 04-11-1872, pagina 7  
Leidsch Dagblad 05-11-1860, pagina 3  
Leidsch Dagblad 24-02-1864, pagina 3.  
Leidsch Dagblad 11-04-1864, pagina 3  
Leidsch Dagblad 15-07-1890, pagina 4  
NL-LdnRAL, SAIII (1816-1929), 516, inv.nr. 4683; akte 39  
NL-LdnRAL, SAIII (1816-1929), 516, inv.nr. 5011; akte 618  
NL-LdnRAL, PV50105  
[www.hollebeek.nl/leiden/fabrieken/ldnfabt.html](http://www.hollebeek.nl/leiden/fabrieken/ldnfabt.html)

### Auteur

Joke Boot (augustus 2015)